

ТЕХНОЛОГІЯ ПЛАНУВАННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДИТЯЧИХ КОЛЕКТИВІВ У ШКОЛІ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ

Левчук Н.О.

Виховувати людину – означає виховати в неї перспективні шляхи, на яких розташовується її завтрашня радість.

А.С. Макаренко

Постановка проблеми. Перед сучасною школою стоїть складне завдання: не просто передати дитині сукупність знань, вмінь та навичок, а й організувати навчально-виховний процес таким чином, щоб відбулася актуалізація особистого і соціального досвіду школяра. Навчання та виховання в школі є значущим періодом у житті дитини, оскільки саме в цьому часовому відрізку вирішуються завдання особистісного, життєвого, соціального та професійного розвитку і самовизначення. У цей період формуються життєві цінності, відбувається усвідомлення власних інтересів, здібностей, можливостей, формуються спільні погляди на життя. Сьогодні, як ніколи гостро, постає завдання осмислення й пізнання нових педагогічних реалій, створення нової філософії освіти, відкритої до таємниць життя людини, її прагнень, життєвого й духовного світу. Від того, як школа допоможе своїм вихованцям спроектувати їхню життєву траєкторію, залежить успішність та міра реалізованості дитини у майбутньому.

В ефективному, цілеспрямованому управлінні процесом виховання провідну роль відіграє планування. Сьогодні важко уявити навчальний заклад без перспективного, річного, календарного плану роботи, плану підготовки виховного заходу, роботи з батьками, учнівського самоврядування тощо. Планування – один з етапів діяльності будь-якого керівника, що вимагає застосування всіх управлінських компетентностей. Особливо важливим цей етап є для організації виховної роботи. Чітке планування виховної роботи в закладі допомагає передбачити помилки і негативні явища, а отже, і запобігти їхньому виникненню, знайти шляхи вирішення поставлених педагогічних завдань для досягнення мети виховання, окреслити перспективи розвитку навчального закладу. Тому актуальною залишається проблема організації раціонального планування в умовах сучасних навчальних закладів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Аналіз різних підходів до процесу планування виховної роботи в навчальному закладі (Л.В. Байбородова, М.І. Рожков, В.А. Березіна, О.І. Волжин, І.А. Зимова, Н.П. Капустін) дає змогу встановити основні методичні засади організації і планування виховного процесу. Л.Д. Гуткіна та Т.В. Ільїна розглядають планування виховної роботи як особливий вид педагогічного планування. В.М. Лізинський, Е.М. Степанова, А.Г. Северина та В.П. Сергєєва у своїх роботах наголошують на важливість системного підходу у процесі планування виховної роботи педагогом [11].

Є.В. Титова розглядає процес колективного планування і вважає його найважливішою, з методичної точки зору, стадією в організації колективної творчої діяльності [12].

Розглядаючи проблему колективного планування, неможливо не торкнутися ідей комунарської педагогіки І.П. Іванова, який вважав, що колективне планування – це творча організація справи, коли кожен член колективу бере участь у розкритті перспектив, у пошуку та виборі загальних справ на певний період, розробці конкретного плану [5].

Т.В. Ільїна виділяє функції педагогічного планування:

- спрямовуюча, пов'язана з визначенням у процесі планування сфери, мети та змісту педагогічної діяльності, її предмета, конкретних напрямів і видів;
- прогноуюча, яка полягає в тому, що в ході розробки плану формується педагогічний задум, проектується педагогічна система, прогноуються результати її функціонування і розвитку;

- координуюча (організаторська), що дозволяє педагогам за допомогою обґрунтованих і раціональних дій у процесі планування отримати відповідь на питання: хто, коли і що повинен робити;

- контрольна, яка надає педагогічному колективу чи окремому педагогу можливість за допомогою складеного плану контролювати і коректувати траєкторію свого шляху до досягнення наміченої мети;

- репродуктивна (відтворююча), що припускає те, що через невеликий проміжок часу за планом можна відновити зміст і обсяг виконаної роботи [6].

Питаннями колективного планування діяльності дитячого колективу займалися О.Г. Мороз та В.Л. Омеляненко, які визначили його основні етапи: мотиваційний етап, етап планування, організаційний етап, етап проведення заходу та підсумковий аналіз колективного планування.

На мотиваційному етапі педагог пропонує колективу учнів ситуацію (повідомлення, факт, проблему), яка б сприяла мобілізації учнів на прийняття важливих рішень щодо планування подальшої роботи; звертає увагу учнів на певні елементи змісту матеріалу, важливого для вирішення певних питань. Таким чином формулюється мета та завдання подальшої діяльності. Педагог пропонує свій (попередньо складений) перелік заходів, здійснення яких було б корисним для всього дитячого колективу та кожного учня зокрема. На загальне обговорення також виносяться питання щодо найважливіших справ, які доцільно було б виконати протягом року, а також вибір найкращого варіанта організації життя групи. У процесі підведення підсумків обговорення педагог спрямовує діяльність школярів на визначення найголовніших завдань подальшої діяльності. На цьому етапі педагог пропонує такі підходи до організаційної діяльності щодо планування роботи на рік: визначення найважливіших справ; пошук варіантів організації життя колективу; проведення конкурсу серед мікроколективів на кращу пропозицію до річного плану; анкетування учнів; випуск спеціальної газети, в якій висвітлювалися б питання розробки варіантів плану; організація конкурсу між батьками учнів на кращу пропозицію щодо плану роботи на рік; проведення закритого конкурсу на кращі заходи.

Діяльність учнів на даному етапі реалізується за такою послідовністю:

- кожен учень бере участь у визначенні мети і завдань діяльності;

- таємним або відкритим голосуванням обирається рада для організації та проведення певного заходу;

- обговорюють пропозиції щодо організації подальшої роботи, визначають у загальних рисах напрями пошуку ідей;

- здійснюють роботу з добору варіантів плану діяльності на рік.

На другому етапі (планування) педагог надає рекомендації школярам щодо організації і проведення заходів. Учні збирають пропозиції щодо організації подальшої роботи та обговорюють порядок роботи.

На організаційному етапі педагог здійснює корекцію процесу підготовки заходу. Допомогає учням у підборі літератури та інших матеріалів, спрямовує їх дії. Учні виконують певну частину підготовчої роботи, організують взаємооцінювання і взаємоперевірку виконаної роботи, звітують педагогу про хід підготовки. На цьому етапі учні виготовляють і розсилають запрошення гостям.

Зміст діяльності педагога на етапі проведення заходу передбачає організацію допомоги у процесі проведення заходу, спрямування дій школярів, здійснення спостереження з метою діагностичного контролю рівня розвитку в учнів певних особистісних якостей, організацію підведення підсумків проведеного заходу. Учні на цьому етапі здійснюють попереднє обговорення результатів, визначають дату колективного підбиття підсумків, обирають редакційну колегію для підготовки остаточного варіанту річного плану.

На етапі підсумкового аналізу колективного планування педагог попередньо інструктує щодо організації підсумкового аналізу заходу, висловлює свої зауваження щодо результатів проведеної роботи. Велику увагу приділяє залученню кожного вихованця до активної участі, стежить за тим, щоб усі пропозиції були враховані, висловлює свої думки з приводу питань, що розглядаються. Учні на цьому етапі органі-

зовують загальні збори, де вихованці мають змогу висловити зауваження щодо виконаної роботи, аналізують стан підготовки і проведення заходу, вказують на недоліки в організації діяльності, розробляють план їх усунення [9].

Педагог має бути впевненим у доцільності кожного виховного заходу, враховувати свої можливості, свої сильні та слабкі сторони, прогнозувати, який виховний інструментарій буде ефективним, а який ні.

У процесі планування відбувається процес спільної діяльності педагога та дітей щодо визначення цілей, змісту і способів організації виховної життєдіяльності у дитячому колективі.

Процес планування життєдіяльності колективу передбачає поетапне підвищення самостійності дитини, зниження контролю з боку педагога у процесі планування і виконання завдань. Уміння планувати впливає на формування системи загальних і спеціальних знань, сприяє застосуванню їх в різних умовах життєдіяльності. Плануючи власну діяльність, діти мають можливість вчитися оцінювати результати власної роботи на окремих її етапах та по закінченню, здійснюючи оцінку власної роботи, контролювати себе, перевіряти якість виконаної роботи та вносити необхідні елементи вдосконалення.

Як зазначають Байбородова Л.В. та Рожков М.І., процес планування виховної діяльності виступає важливим чинником її ефективності, якщо відповідає низці вимог:

1) Цілеспрямованість плану. Зміст і форми роботи, передбачають реалізацію конкретних цілей і завдань. Кожна справа, дія повинна сприяти вирішенню поставлених завдань. Залежно від мети кожна форма роботи має свою специфіку.

2) План, орієнтований на реалізацію потреб та інтересів дітей, на їх розвиток, що передбачає врахування пропозицій школярів і батьків при плануванні, вивчення їх ціннісних орієнтацій.

3) План – це результат спільної творчості педагогів, учнів, батьків.

4) План роботи передбачає зв'язок виховного процесу з життям суспільства, практичною діяльністю дітей [1].

Процес планування сприяє набуттю вихованцями таких вмій:

- планувати свою роботу;
- використовувати різноманітні джерела інформації;
- самостійно відбирати й накопичувати матеріал;
- аналізувати факти;
- аргументувати думку;
- приймати рішення;
- налагоджувати контакти;
- створювати кінцевий продукт (фільм, журнал, проект, сценарій);
- презентувати наробки перед аудиторією;
- оцінювати себе і команду [4].

Досвідчені педагоги-практики та методисти стверджують: якщо без попередньої роботи попросити учнів внести свої побажання у план роботи класу на майбутній навчальний рік, то навряд чи можна досягти бажаного результату. У цьому разі надійдуть недостатньо обґрунтовані і примітивні пропозиції частіше того, що вже проходило в класі. Вкрай рідко пропонуються оригінальні та цікаві ідеї. Очевидна необхідність використання спеціальної технології включення учнів, батьків та інших представників класного співтовариства у спільну діяльність зі складання плану [3].

Мета статті: розкрити особливості впровадження технології планування життєдіяльності дитячих колективів у Хортицькому центрі.

Виклад основного матеріалу. Унікальним зразком впровадження особливої системи планування виступає технологія планування життєдіяльності дитячого колективу Хортицького центру, яка ґрунтується на основі концепції психології та педагогіки життєтворчості, основна ідея якої полягає у формуванні уявлення про життя як безкінечний творчий процес, який залежить від самої людини, її здатності бути творцем. Концептуальна ідея педагогіки життєтворчості дає змогу виховати особистість, яка вміє проектувати своє життя, активно жити й діяти в сучасному суспільстві [8].

Провідна ідея життєтворчості, креативної освіти полягає у навчанні і вихованні самодостатньої життєво грамотної особистості, яка здатна реалізувати свої потенційні можливості за будь-яких умов і забезпечити таким чином продуктивність як власної життєдіяльності, так і середовища, в якому вона живе.

Доцільність використання технології планування життєдіяльності дитячого колективу полягає у тому, що все життя людини в тій чи іншій мірі пов'язано з плануванням її діяльності, відпочинку, розвитку, набуттям певних якостей, норм та вмінь. Без планування людині буде важко досягти поставлених цілей життя, реалізуватися, знайти своє місце у системі суспільних відносин. Планування допомагає чітко уявити мету і завдання, вибудувати етапи щодо їх досягнення.

Планування життєдіяльності сприяє розвитку ключових життєвих компетентності дітей на основі формування знань про навколишній світ, допомагає індивідуальному становленню дитини під час роботи над створенням спільного проекту, у процесі власної пошуково-дослідницької діяльності, взаємодії з педагогом, батьками, іншими людьми та дитячим колективом, забезпечує збалансування в дитини фонду її бажань та фонду її можливостей.

Планування виховної роботи у Хортицькому центрі здійснюється відповідно до Національної програми виховання дітей та учнівської молоді в Україні за наступними напрямками: «Ціннісне ставлення особистості до суспільства та держави», «Ціннісне ставлення до людей», «Ціннісне ставлення до себе (до свого фізичного, психічного та соціального «Я»)», «Ціннісне ставлення до природи», «Ціннісне ставлення до праці» та «Ціннісне ставлення до мистецтва» [10].

Розглянемо технологію планування життєдіяльності дитячих колективів.

Технологія є дуже ефективною у виховній роботі та дає можливість максимально залучити дитину до колективної праці. Педагог виконує спрямовуючу роль та здійснює мотивацію учнів на активну творчість та всебічний розвиток; переконує у необхідності планування; використовує різні педагогічні прийоми, підтримує цікавість дітей до процесу складання плану, стимулює роботу учнів у напрямку вибору актуальних групових справ; створює позитивний емоційний настрій та оптимальні умови для продуктивної роботи; пропонує раціональні ідеї та можливі рішення виникаючих завдань; підтримує у випадках ускладнень; аналізує та позитивно оцінює діяльність дітей.

Технологія планування життєдіяльності дитячого колективу складається з чотирьох послідовних етапів:

- 1) цілепокладання;
- 2) колективне планування;
- 3) реалізація плану життя дитячого колективу;
- 4) аналіз результатів проведеної роботи.

На першому етапі педагог інформує дітей щодо особливостей системи планування життєдіяльності групи з урахуванням основних напрямків життєдіяльності, зазначених у Національній програмі виховання дітей та учнівської молоді, їх змісту та принципів.

Сутність другого етапу технології планування полягає у залученні дітей до змістовної діяльності, що можливо в разі колективного планування. На даному етапі здійснюється підбір виховних заходів, які спрямовані на активізацію життєтворчої активності вихованців. Робота на даному етапі проходить у мікроколективах, яка здійснюється за наступним алгоритмом:

- 1) вибір доцільних форм та методів організації виховних заходів відповідно до напрямків Національної програми виховання дітей та учнівської молоді;
- 2) відбір найцікавіших виховних заходів у ході загального обговорення;
- 3) визначення єдиної стратегії щодо реалізації планування життя дитячого колективу (конкретний зміст діяльності);
- 4) оформлення результатів творчої роботи вихованців у план життєдіяльності дитячого колективу (форми: модель, макет, таблиця, скринька, щоденник тощо).

На третьому етапі відбувається реалізація плану життя дитячого колективу.

Діяльність вихованців зводиться до розподілу обов'язків між членами дитячого колективу відповідно до реалізації плану життя групи та організації і виконання завдань плану. Педагог на цьому етапі технології вносить пропозиції, радить, підказує варіанти вирішення завдань, що виникають; надає підтримку у випадку ускладнень, позитивно оцінює успіх учнів; залучає батьків та членів педагогічного колективу до співпраці; створює позитивний емоційний настрій.

Четвертий етап передбачає аналіз результатів проведеної роботи, спільне визначення переваг та недоліків у роботі колективу щодо реалізації плану та надання пропозицій, які доречно врахувати у подальшій діяльності.

Плануючи виховний процес за технологією, ми маємо змогу сприяти розвитку у дітей таких компетенцій, як: комунікативні, соціальні, життєтворчі, прагнення навчатися впродовж життя, та компетенції життєздатності та життєстійкості.

У процесі реалізації етапів вихованці вчаться проектувати, ставити цілі, визначати основні завдання, алгоритм дій, співпрацювати у мікрогрупах, творчо презентувати результативність своєї діяльності.

Основними перевагами даної технології було визначено:

- надання можливості кожному учневі реалізувати себе в пізнавальній, творчій діяльності, враховуючи його здібності, нахили, ціннісні орієнтації;
- розвиток пізнавальних, творчих навичок учнів, вміння самостійно конструювати свої знання та орієнтуватися в інформаційному просторі;
- поєднання самостійної діяльності учнів з груповою організацією цієї діяльності;
- налагодження взаємостосунків між учасниками різного віку, пошук спільної мови та розуміння багатьох побутових цінностей і оцінок;
- розвиток суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин між всіма учасниками педагогічного процесу.

Висновок. Отже, проблема планування в сучасних навчальних закладах на сьогодні залишається актуальною. Її вирішеннями займалися Л.Д. Гуткіна, Т.В. Ільїна, В.М. Лізинський, Е.М. Степанова, А.Г. Северина, Є.В. Титова, О.Г. Мороз та В.Л. Омеляненко, які розглядали різні аспекти цього процесу. Системне впровадження досліджених ідей знайшло своє відображення у реалізації на базі Хортицького центру технології планування життєдіяльності дитячих колективів, яка сприяє ефективному процесу організації діяльності у виховних групах, завдяки чому надає можливість кожному учню реалізувати себе в пізнавальній, творчій, дослідницькій діяльності, реалізувати свої здібності та набути життєвої компетентності.

Література

1. Байбородова Л.В., Рожков М.И. Воспитательный процесс в современной школе: Учеб. пособие. Ярославль, 2003. – С. 15.
2. Єрмаков І. Г. Виховання життєтворчості: моделі виховних систем. – Х. : Вид. група «Основа», 2006. – 224 с.
3. Єрмаков І. Г., Нечипоренко В. В., Пузіков Д. О. Життєве проектування: психолого-педагогічний аспект : Практико зорієнтований посібник. – Запоріжжя : Хортицький навчально-реабілітаційний багатопрофільний центр, 2009 – с. 220.
4. Єрмаков І. Г., Шевцова С. М. Метод проектів у контексті життєвих результатів діяльності учнів // Проектна діяльність у ліцеї: компетентнісний потенціал, теорія і практика: Науково-методичний посібник / За редакцією С. М. Шевцової, І. Г. Єрмакова, О. В. Батечко, В. О. Жадька. – К. : Департамент, 2008. – 520 с.
5. Іванов І. П. Методика коммунарского воспитания. – М., 1990. – 144 с.
6. Ільїна Т. В. Педагогическое планирование в образовательных учреждениях. – Ярославль, 2005. – 47 с.
7. Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : Науково-методичний збірник / Ред. кол. Н. Софій (голова), І. Єрмаков (керівник авторського колективу і науковий редактор) та ін. – К. : Контекст, 2000. – 336 с.
8. Мистецтво життєтворчості особистості : Наук.-метод. посібник : У 2 ч. / Ред. рада: В. М. Доній (голова), Г. М. Несен (заст. голови), М. В. Сохань, І. Г. Єрмаков (керівники авт. колективу) та ін. – К. : ІЗМН, 1997. – Ч. 2. Життєтворчий потенціал нової школи. – 936 с.
9. Мороз О. Г., Омеляненко В. Л. Перші кроки до майстерності. – К. : Товариство «Знання України», 1992. – С. 96-100.
10. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні // Світ виховання. – 2004. – №4 (5). – С. 3-10.
11. Планування виховної роботи в школі. Методичний посібник / За ред. Е. М. Степанова, Лізинський В. М. – М., 2002. – 42 с.
12. Титова Є. В. Якщо знати, як саме. – М., 2003, 96 с.

References

1. **Bajborodova L.V., Rozhkov M.I.** Vospitatel'nyj process v sovremennoj shkole: Ucheb. posobie. Jaroslavl', 2003. – S. 15.
2. **Jermakov I. G.** Vyhovannja zhyttjetvorchosti: modeli vyhovnyh system. – H. : Vyd. grupa «Osnova», 2006. – 224 s.
3. **Jermakov I. G., Nechyporenko V. V., Puzikov D. O.** Zhyttjeve proektuvannja: psyhologo-pedagogichnyj aspekt : Praktyko zorijentovanyj posibnyk. – Zaporizhzhja : Hortyc'kyj navchal'no-reabilitacijnyj bagatoprofil'nyj centr, 2009 – s. 220.
4. **Jermakov I. G., Shevcova S. M.** Metod proektiv u konteksti zhyttjevyh rezul'tativ dijəl'nosti uchniv // Proektna dijəl'nist' u licei': kompetentnisnyj potencial, teorija i praktyka: Naukovo-metodychnyj posibnyk / Za redakcijeju S. M. Shevcovoi', I. G. Jermakova, O. V. Batechko, V. O. Zhad'ka. – K. : Departament, 2008. – 520 s.
5. **Ivanov I. P.** Metodika kommunarskogo vospitanija. – M., 1990. – 144 s.
6. **Il'ina T. V.** Pedagogicheskoe planirovanie v obrazovatel'nyh uchrezhdenijah. – Jaroslavl', 2005. – 47 s.
7. **Kroky do kompetentnosti ta integracii' v suspil'stvo** : Naukovo-metodychnyj zbirnyk / Red. kol. N. Sofij (golova), I. Jermakov (kerivnyk avtors'kogo kolektyvu i naukovyj redaktor) ta in. – K. : Kontekst, 2000. – 336 s.
8. **Mystectvo zhyttjetvorchosti osobystosti** : Nauk.-metod, posibnyk : U 2 ch. / Red. rada: V. M. Donij (golova), G. M. Nesen (zast. golovy), M. V. Sohan', I. G. Jermakov (kerivnyky avt. kolektyvu) ta in. – K. : IZMN, 1997. – Ch. 2. Zhyttjetvorchij potencial novoi' shkoly. – 936 s.
9. **Moroz O. G., Omeljanenko V. L.** Pershi kroky do majsternosti. – K. : Tovarystvo «Znannja Ukrai'ny», 1992. – S. 96-100.
10. **Nacional'na programa vyhovannja ditej ta uchnivs'koi' molodi v Ukrai'ni** // Svit vyhovannja. – 2004. – №4 (5). – S. 3-10.
11. **Planuvannja vyhovnoi' roboty v shkoli.** Metodychnyj posibnyk / Za red. E. M. Stepanova, Lizyns'kyj V. M. – M., 2002. – 42 s.
12. **Tytova Je. V.** Jakshho znaty, jak same. – M., 2003, 96 s.

Левчук Н.О. Технологія планування життєдіяльності дитячих колективів у школі життєтворчості

У статті розглядається проблема організації раціонального планування в умовах сучасних навчальних закладів, що виступає важливим етапом організації виховної роботи. Зазначено, що чітке планування виховної роботи в закладі допомагає передбачити помилки і негативні явища, а отже, і запобігти їхньому виникненню, знайти шляхи вирішення поставлених педагогічних завдань для досягнення мети виховання, окреслити перспективи розвитку навчального закладу. Обґрунтовано актуальність впровадження системи планування у навчально-виховний процес закладів освіти. Проаналізовано різні підходи до процесу планування виховної роботи у навчальному закладі та методичні засади її організації. Описана технологія планування життєдіяльності дитячих колективів, яка впроваджена на засадах педагогіки і психології життєтворчості у Хортицькому центрі. Визначено її основні етапи реалізації, зміст діяльності педагога і вихованців на кожному з них, а також виокремлено основні переваги її впровадження. Зроблено висновок щодо значення технології планування життєдіяльності дитячих колективів для ефективного процесу організації діяльності у виховних групах, що сприяє реалізації учнів у пізнавальній, творчій, дослідницькій діяльності та набутті ними життєвої компетентності.

Ключові слова: планування, план, технологія планування, компетенції, життєтворчість.

Левчук Н.А. Технология планирования жизнедеятельности детских коллективов в школе жизнетворчества

В статье рассматривается проблема организации рационального планирования в условиях современных учебных заведений, которое выступает важным этапом организации воспитательной работы. Отмечено, что четкое планирование воспитательной работы в учреждении помогает предсказать ошибки и негативные явления, а следовательно, и предотвратить их возникновение, найти пути решения поставленных педагогических задач для достижения цели воспитания, определить перспективы развития учебного заведения. Обоснована актуальность внедрения системы планирования в учебно-воспитательный процесс учебных заведений. Проанализированы различные подходы к процессу планирования воспитательной работы в учебном заведении и методические основы ее организации. Описана технология планирования жизнедеятельности детских коллективов, которая основывается на принципах педагогики и психологии жизнетворчества в Хортицком центре. Определены ее основные этапы реализации, содержание деятельности педагога и воспитанников на каждом из них, а также выделены основные преимущества ее внедрения. Сделан вывод о значении

технологии планирования жизнедеятельности детских коллективов для эффективного процесса организации деятельности в воспитательных группах, что способствует реализации учащихся в познавательной, творческой, исследовательской деятельности и приобретении ими жизненной компетентности.

Ключевые слова: планирование, план, технология планирования, компетенции, житнетворчество.

Levchuk N.O. The technology of children's groups life-activity planning in the school of the future

The article deals with the problem of the rational planning organization in conditions of modern educational institutions as an important stage in the organization of educational work. It is noted that a clear planning of educational work in the institution helps to predict errors and negative events, therefore prevents their emergence, finds the ways of educational goals attainment and defines the development prospects of the institution. The actuality of system of planning introduction to the educational process is presented. Different approaches to the educational planning process at the institution and methodological basis of its organization are analyzed. The technology of children's group life-activity planning which is based on the pedagogy and psychology life-design approaches of the Khortitsky center is described. The main stages of its realization and the content of pedagogues' and pupils' activity are given, the main advantages of technology are shown. The conclusion about the meaning of life-activity planning for effective process of life organization in child's educational groups, which promotes the realization in cognitive, creative and research activities and acquisition of life-competence by the pupils.

Keywords: planning, plan, planning technology, competence, life-design.

Стаття надійшла до редакції 15.11.2013 р.

Статтю прийнято до друку 22.11.2013 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор

Аносов І.П.

УДК : 373.3:37.037

**СТВОРЕННЯ КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО
РОЗВИВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДІТЕЙ
З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ (ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ)**

Лупінович С.М.,

канд. пед. наук, доцент

Марієва І.Г.,

Постановка проблеми. Пріоритетним напрямом модернізації сучасної загальної та спеціальної освіти виступає інклюзивна форма навчання, яка передбачає спільне навчання дітей з типовим та нетиповим розвитком, встановлення між дітьми різних груп, категорій більш тісних взаємостосунків під час навчання та виховання в одному класі (групі) загальноосвітнього закладу (школі, дитячому садочку).

Однією з найтривожніших особливостей нинішньої демографічної ситуації в Україні є збільшення кількості дітей з відхиленнями в психофізичному розвитку.

Важливими чинниками відхилень фізичного, психічного та соціального здоров'я дітей є несприятливі екологічні, соціально-педагогічні та соціально-психологічні умови, а саме:

- відсутність відповідних умов праці і відпочинку, можливостей для впровадження навичок здорового способу життя;

- стан здоров'я батьків до народження дитини, а також матері під час вагітності, її захворювання в цей період, зловживання алкоголем, наркотиками;